

Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei metų — \$4.50.

No. 211. Telephone 3378 Stago Brooklyn, N. Y., Utarn., 7d. Rugsėjo (Sept.), 1920 PAVIENIO NUMERIO KA INA 4c. Metai X, Dienr. II

Naujas Karas Drasko Lietuvą

SAKO, LIETUVIAI IŠVARĖ LENKŲ KAREIVIUS

Berlyne Sužinota, jog Lenkai Tapo Priversti Pasitraukti 33 Mylias Gardino ir Suvalkų Fronte

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 6, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.
Berlynas, 5 d. rugs. — Lietuvių telegrafinės agentūros pranešimas iš Kauno sako, jog lietuvių kariuomenė užpuolė lenkus ir privertė juos pasitraukti nuo 25 iki 50 viorštų (nuo 16½ iki 33 angliškių mylių), visame Gardino-Suvalkų fronte. Lietuviai taipgi paėmė daug lenkų į nelaisvę kartu su karine medega.

Sako, lietuviai atsėmė Lipskigibį, Seinus, Krasnapolį, Kolepminkį ir Červonki. Lietuvių orlaiviai gelbėję savo kariuomenės pirmynėigai, kuri vis dar tesia-

Berlyne gauta informacija, jog Lietuvos valdžios sostinė greit būsianti perkelta Vilniun.

Washington, 5 d. rugs. — Lietuvos atstovybė čionai gavusi iš Londono oficialę kablegramą, kurioje Lietuvos užsienio reikalų ministeris įsako jai kreiptis į Suvienytų Valstijų valdžią ir skūstis, jog Lenkija nori vėl okupuoti Lietuvos teritoriją, taipgi jog Lietuva bus priversta apsiginti save nuo užpuolikų-lenkų.

Kablegramoje sakoma: "Kuomet lenkai pradėjo savo pirmynėigą šiauriose, Lietuvos valdžia pasiuntė Varšavai notą (27 d. rugpjūčio). Šioje notoje buvo prašoma lenkų įsteigti laikiną demarkacijos liniją tarpe lenkų ir lietuvių kariuomenės, kuri tapo priversta pasitraukti linkui Kalvarijos, nukentėjusi daug nuostolių.

"Šie faktai aiškiai parodo, jog lenkų valdžia nenori turėti draugiškų ryšių su lietuvių ir bando okupuoti Lietuvos teritoriją ginkluotą spėka. Prie tokių aplinkybių Lietuvai nelieka kit-

ko imtis, kaip visa savo išgale gintis ir neleisti lenkams okupuoti Lietuvos žemės. Kraujo praliejimas gali būti išvengtas tikrai išteigimu laikinosios demarkacijos linijos, nuskirtos sutartinai su Lietuvos valdžia."

ITALIJOS DARBININKŲ SUKILIMAS NUGAŠDINO FRANCIJĄ

Komunistinis judėjimas Italijoje sukėlė nerimavimą francūzų oficialėse įstaigose.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 6, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.
Paryžius, 7 d. rugs. — Besiplėtojantis komunistinis judėjimas Italijoje sukėlė didelį neramumą Francijos oficialėse įstaigose.

Užsieninis ofisas praneša, jog italų darbininkų judėjimas pasidarė taip didelis, kad valdžia visiškai neteko galės pasipriešinti jiems. Visoje Italijos šalyje darbininkai sparčiai ir be sustojimo darbuojasi užgriebine visų industrijų.

Šis judėjimas, kilęs pasekme metalo darbininkų lokauto, pirmiausiai pasirodė centruose Milane, Genoa, Turine ir Neapolyje. Neoficialiai pranešimai sako, jog Tarybų organizacijos susiformavo Ryme, Allessandrijoj, Campi, Savona, Spejarpe lenkų ir lietuvių kariuomenės, kuri tapo priversta pasitraukti linkui Kalvarijos, nukentėjusi daug nuostolių.

Vėliausi pranešimai parodo, jog valstybės ir miestų administracijos yra bejiegės kovoti prieš komunistus. Anksčiaus paskelbtos žinios sako, jog buvo susirėmimai tarpe kariuomenės ir darbininkų. Keliolika ypatingai užpuolė ant lietuvių kariuomenės, kuri tapo priversta pasitraukti linkui Kalvarijos, nukentėjusi daug nuostolių.

Milan, 7 d. rugs. — Industrinė padėtis čionai kiekvieną valanda darosi aršesnė. Jokių prisirengimų nedaroma evakuoti Turino dirbtuves, kurias turi užėmę darbininkai.

Milane darbininkai pasta-

tos dirbtuvių stogų ir suformavo darbininkų miliciją, kuri, reikalui esant, kovos prieš valdžios kareivius. Darbdaviai griežtai atmeta streikių reikalavimus užmokėti jiems už savaitę darbo. Jie sako, jog apmokėtos algos gali būti naudojamos finansavimui tolesnės agitacijos.

Turino streikieriai paskelbė sekantį pranešimą: "Jeigu valdžia darytų militarę intervenciją, tuomet darbininkai stengtųsi visas dirbtuves sunakinti pirm, negu jos bus apleistos.

PROTESTUOJA PRIES SIUNTIMĄ RUSIJOS VAIKUČIŲ Į FRANCIJĄ

Meriden, Conn., 5 d. rugsėjo. — Rusijos darbininkų komitetas čionai turėjo savo susirinkimą pereinote pėnyčioje, kuriame suvienytų balsu užprotestavo prieš siuntimą 780 Rusijos vaikučių į Franciją. Šie jauni Rusijos piliečiai dabar randasi Raudono Kryžiaus globoje, Wadsworth porte, prie New Yorko.

Jie pasiuntė Raudonam Kryžiui peticiją, reikalaudami, kad minėti vaikučiai būtų laikomi šioje šalyje iki įsisteigs komunikacija su Rusija ir, tuomet išsiųsti juos namo. Ant peticijos pasirašo rusų darbininkų komiteto sekretoris Vilačeris.

KAPITALISTINIO MILITARIZMO AUKA

Bekojis kareivis, kurį maitino moteris, nusizūdė gezu, vengdamas bado.

Chicago, 5 d. rugs. — Čionai nusizūdė kanadietis kareivis, John Hoar, kuris kare prarado savo abi kōji. Jisai nieko negalėjo dirbti ir buvo maitinamas savo moters. Pereinote pėnyčioje šis kapitalistinio militarizmo auka tapo atrastas negyvas gezu pripildytame kambaryje, kuriame jisai gyvenno su savo žmona.

Jo moteris tą naktį pradėjo pas savo motiną. Kilus karui, Hoar tapo paimtas kariuomenės. Jisai tuomet dar nebuvo vedęs, bet jo suzieduotinė Catherine Menrath prizadėjo eiti už jo, kuomet jis sugrįžsias.

Pagaliaus Hoar sugrįžo, praradęs abi kōji. Catherine apsiėdė su juo, nepaisydama persergėjimo, jog tuomi ji užsideda savo gyvenimui labai sunkią našta.

Iš karto Hoar gaudavo nuo Kanados valdžios pensiją po \$60 j mėnesį. Šale pensijos jo moteris šiek-tiek uždirbdavo, ir galima buvo apsiginti nuo bado. Neuzilgo Hoar gavo pranešimą, jog pensija tapo numazinta iki \$38. Jo moteris, turėdama tiktai 3 centus, jau keturias dienas kentė bādą, ir vos pajiegė nueiti pas savo motiną. Likęs vienas Hoar, matomai, puolė deslperacijon ir gazu nusizūdė. Mat, prie ko priveda karai ir militarizmas!

SAKO, RAUDONOJI ARMIJA GREŠIA "PAVOJUMI" ARMENIJAI

10,000 bolševikų maršuoja linkui Gruzijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 6, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.
Paryžius, 5 d. rugs. — Desimtis tūkstančių bolševikų kareivių maršuoja iš Persijos į Gruziją, sulyg pranešimo, kurį gavo East Express telegrafo agentura iš Tifliso, 1 d. rugsėjo data. Sakoma, Persijos bolševikai taip-pat grėsia "pavojumi" Armenijai.

Šinos kareivius vadovauja Tarybų Rusijos komisarai, — sakoma minėtame pranešime. Jiems būk tai gelbsti buvusieji bolševikų armijos aficeriai. Prie Raudonos Armijos dedasi turkai ir kurdai.

Paryžiaus užsieninis ofisas gavo informaciją, jog lenkai nesiliauja eję Lietuvon. Jie jau randasi net 20 mylių už Suvalkų.

GENERALIS ANGLIAKASIŲ KOMITETAS REIKALAUJA DIDESNIO PAKELIMO ALGŲ

Reikalavimą pasiuntė Darbo departamento sekretoriui, pažymint, jog 150,000 mainierių yra nepatenkinti algomis.

Seranton, Pa., 5 d. rugs. — Suvienytų Amerikos mainierių generalis komitetas pereinote pėnyčioje pasiuntė Washingtonan telegramą, pranešant Darbo departamentui, jog 150,000 akmeninės anglies kasėjų yra nepatenkinti algomis ir neužsiganėdins jokia kita sutartimi, kuri nebus lygi minkštosios anglies kasėjų naujam algų patvarkymui. Telegramoje pažymėta, jog Darbo departamento yra

pareiga tuojaus rūpintis, kad akmeninės anglies kasėjai gautų padidinimą algų mažiausiai ant 15 nuosimėčių ir po \$2 j dieną viršaus dieniniams darbininkams.

ATITAIŠYMAS KLAIDOS. Pereinote "Laisvės" numeryje įsiskverbė nemaloni klaida apie angliakasių streiką, ant pirmo puslapio.

Ten buvo pasakyta: "Apškaitliuojama, jog 10,000 vyrų, dirbančių Delaware, Lackawana ir Western Railroad kompanijos angliakasių departamentui, Serantono ir Taylor distriktuose, neprisidėjo prie streiko." Teisingai turėjo būti: jau prisidėjo prie streiko.

TOTORIAI BOLŠEVIKAI DARBUOJASI ANATOLIJOJE

Skaityto prelekcijas ir sako prakalbas gatvėse, taipgi dalina Tarybų Rusijos ženklelius.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 6, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.
Konstantinopolis, 5 d. rugs. — Didelis skaičius totorių bolševikų agentų, sakoma, pradėjo propagandos kampaniją Anatolijoje. Jiems gelbsti remiantieji Turkijos nacionalistus vadovai. Pranešama, jog siegentai skaityto prelekcijas ir sako prakalbas gatvėse, taipgi dalina brošiūreles, kuriose aiškinama bolševizmo principai, ypatingai apie tai, jog žemės savininkais turi būti kaimiečiai.

Trepizonde tapo suorganizuotas kliubas. Jo nariai vyrai nešioja Tarybų Rusijos ženklelius (kūji ir pjautuva), o moterys nešioja raudonas stangeles. Policija šiame mieste suareštavo daugelį agentų, kurie būk tai turėję apšiai brošiūrelių ir pinigų.

MACSWINEY EINA SILPNYN.

London, 3 d. rugs. — Lordo majoro MacSwiney padėtis Brixton kalėjime neįtikėtai nepagerėjo. Jisai randasi visiškai arti mirties ir laipsniškai eina silpnyn.

BADAS CHINIJOJE PRIVERTĖ TĖVUS PARDAVINĖTI DUKTERIS.

Pekin, 4 d. rugs. — Bado užgautuose distriktuose, į pietus nuo Pekino, tėvai pardavinėja dukteris. Mergaitės, turinčios 10 metų amžiaus, tapo parduotos po \$10. Taip pranešama vidurinių šalies reikalų ministerijos atsišaukime gelbėti

WILSONAS PERMAINĖ SAVO NUOMONĘ LINKUI LENKŲ BRIOVIMOSI RUSIJON

Colby Pripažįsta, jog Valdžia Padarė "Klaidą", Reikalaujant Lenkų Ne eiti už Rubežių

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 6, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.
Washington, 5 d. rugs. — Prezidentas Wilsonas ir sekretoris Colby jau atšaukia savo poziciją, iš kurios jie pirmiaus reikalavo Lenkijos neturėti omenyje užgriežimo svetimų teritorijų ir neleisti savo armijai pereinoti Rusijos rubežių.

Colby aiškiai pripažino, jog Wilsonas ir valstybės departamentas padarė klaidą, kuomet savo notoje 21 kįjai nesibriauti už etnografinių rubežių, kuriuos nustatė Versailleso taikos konferencija.

"Mes negalime diskutuoti išdabinimą namo viduje,

kuomet tas namas dega iš lauko," tokiu tai diplomatišku išsireikimu Colby paaiškino korespondentams Lenkijos padėtį pereinote pėnyčioje.

Toks valstybės sekretorio išsireikimas liūdija, jog Amerikos valdžia užgriežs Lenkijos visas taktikas, kokias ji tikrai pavartos, iki kol lenkišk diplomatai laikysis pasiteisinimo, jog tatai daroma kovojimui "prieš bolševizmą", neprieštaraujant wilsoninei doktrinai, kuri savo laiku pasirodė buvusi labai įtekminga prieš Vokietiją.

Bet tuomi Colby ir Wilsonas įlindo pašaipos skylėn.

RAGINO NUŽUDYTI 1,500 SUKILĖLIŲ CHINIEČIŲ.

Pekin, 31 d. rugp. (suvėluota). — Generalas Chang Tso-Ling, generalis inspektorius, agitavo už nužudymą 1,500 kareivių, kurie neseniai dalyvavo Tingchow sukilime. Jisai paaiškino Associated Press korespondentui, jog tiktai Chinijos prezidentas nedaleido jam išpildyti tokio geidimo. Prezidentas prijautė sušaudymui tiktai sukilėlių vadovų.

IS LIETUVOS.

Nevarėnai, (Telšių apskr.) — Ramu mūsų kampely. Intelligentų kaip ir nėra. Jaudinimas snaudžia. Tiesa, buvome mėginta rengti vakrėlių, bet nesisekė: tai be tvarkos, tai su deficitu. Nėra ir jokios organizacijos, bei draugijos. Užpėnai žiemą vokiečiams išsikrausčius buvo besikuriantį jaunimo draugija, bet laikas bėgo, svajotojai — kurėjai nyko, darbas slūgo ir pagaliau viskas žlugo. Tuo pat laiku patyvenimas buvo iškėles ir kooperacijos ideją. Žmonės kos... kurie iš jų geresni, buvo nutarę sudėti kiek kas niekas nežino.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Steeg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Kas Kulkom, o Kas Liežuvii

Kad pasekmingiau kovoti su Sovietų Rusija, jos priešai priėmė metodą mokslinio pasidalinimo darbu. Kai Churchilliai, Wrangeliai ir Pilsudskiai nori parmušti Rusiją ginklų spēka, tai buržuazijos ideologai rūpinasi sumušti bolševizmą "moksliu" būdu.

Apie tuos mokslinius bolševizmo kritikus mes čia ir pakalbėsime.

Kada bolševizmą pradeda kritikuoti imperialistiniai istorživiai—buvusieji caro laikų rašytojai, kunigai, diplomatai, tai ta kritika nelabai tekenkia bolševizmui, nes ji yra per daug žioplą, per daug grubijonišką, per daug joje lengvai įžiūrimų melų. Visai kas kita kritika menševikų, kritika "socialistų". Pastaruoju metu menševikas Kautskis pasidarė mylimiausių žmogum judašimčių tarpe. Visi rusų judašimčių laikraščiai dideliais roriais kartoją Kautskio argumentus iš jo brošiūrų "Terorizmas ir Komunizmas" ir "Proletariato Diktatūra". Mat, Kautskis kritikuoja bolševikus "moksliškai", remiasi Marksu ir Engelsu, savo kritikoje vaduojasi "darbininkų labu".

O judašimčiams ir buržuaziniams reakcionieriams kaip sykis tik to ir reikia. Kupini švento pasipiktinimo jie tuomet pradeda šaukti bolševikų adresu: "Tai matot, kaip jums kailį velia tikrieji darbininkų vadovai. Juk Kautskis yra didžiausias pasaulyje marksistas, o jisai eina prieš jus."

Kautskio brošiūrų išsisas dalis perspaudinėja kolaboratorių, denikiniečių ir wrangeliečių judašimtišką spaudą. Kautskis yra didžiausias judašimčių spaudos autoritetas. Nėks taip "moksliškai", taip "darbinikiškai" nemoka kritikuoti bolševikus, kaip Kautskis.

Bet Kautskis turi jau gana daug pagalbininkų. Padedam, neseniai iš Rusijos sugrįžo pacifistas-filosofas Bertrandas Russeil ir žymaus Anglijos menševiko Snowdeno žmona. Juodu pradėjo akėti bolševikus: girdi, Rusiją valdo tik 600,000 komunistų, liaudis teisių neturi, rusuose yra daug aziatizmo, komunistų vadai gyvena pertekliu ir taip toliau.

Kaip dangiskąją mamą gauda imperialistai tuos argumentus. Jie pagatavi auksu apipilti tų žinių skleidėjus. Juk jie žino, kad juo daugiau panašių "argumentų" bus paskleista dar nesupratuose miniose, tuo daugiau anonimų, šaudyklų, tenkų ir kareivių gaus Pilsudskis ir Wrangelis.

Neseniai Francijos užsienio reikalų ministeris prisipažino tūlam New Yorko korespondentui, kad Bertrandas Russeil ir ponios Snowden informacijos turi daugiau reikšmės, negu tūkstantinės armijos prieš bolševikus. Todėl tai ir brangina imperialistai ponų menševikų raštus, todėl tai ir semiasi iš jų "argumentų" kaip gėmimo riešėm.

Vieno šalyse dar daug yra darbininkų, kurie nėra labai susipratę. Tarpe tokių darbininkų menševikai ir imperialistai naudoja agitaciją. Jų vyriausias tikslas—bei darbininkuose neužsitikėjimą bolševizmu. Kapitalistams, kurie veda prieš bolševikus šventąją karą, to ir reikia.

Menševizmas ir savo aktyve kova prieš revoliuciją bolševikus ir savo pasyvumu aštrios kovos momentuose, yra geriausias imperialistų taktininkas.

D—le.

Gorkis apie Leniną

Didžiųjų rasytojas Maksimas Gorkis duoda idomų ir įdomių apžvalgų apie šitą didį rasytoją, Vladimirą Leniną paskutiniam (12) num. "Komunistų Internacjonal". Su šiuo straipsniu šitai reikia susipažinti šio laikraščio skaitytojams.

Nors esu šalininkas teorijos, kad kultūros plėtojimos procese asmens rolė yra visiškai menka, tačiau, mano nuomone, Leninas yra šalininkas tos energijos, be kurios veikimo rusų revoliucija būtų įgijusi kitokią pavidalą, negu ji įgijo.

Kartą aš sulyginau jį — kondicionaliai — su Petru

Didžioju. Del to palyginimo juoktasi ir skaityta jį perdideliu. Bet tas palyginimas tik ir buvo kondicionalis: kaip del manęs, rolė Lenino, kaip Rusijos socialinio reformatoriaus, yra mažesnė už jo rolę pasaulinio revoliucionieriaus. Tai yra žmogus, ant kurio valios istorija uždėjo milžinišką užduotį iš pamatų išjudinti tą margą, nepaslenkantį, sutingusį skrudėlyną, kurį vadina Rusija, — jo valia yra galingas kūjis, kurio smūgiai šturpu sukrafo, drūtai, lyg paminklas, subudavotas vakarų kapitalistines valstijas ir ištais tūkstanciais metų susikrovusias, baisu-

mu suakmenėjusias Rytų despotijas.

Manau, kaip ir du metu atgal buvau bemanęs, kad Rusija Leniniui tėra tik medžiaga del bandymo, plačiai užsimoto, apimančio visą pasaulį. Seniau ta mintis, užtemdinta rusų laudies galesčiu, kėlė manys pasipiktinimą, bet sekdamas, kaip rusų revoliucijos atsitikimų bėgimas, gilumon ir platumon besivystydamas, vis labiau žadina ir organizuoja spēkas, kurios turi pajėgų išgriauti kapitalistinės tvarkos pamatus, aš prieinu prie išvados, kad jeigu Rusijai ir lemta būti bandymo objektu, tai visgi neteisinga būtų delei to versti atsakomybę ant žmogaus, kuris deda visas pastangas, kad potencialę energiją Rusijos darbo miniu paverstų energija kinetine, aktaale.

Kiekvienas susilaukia to, ko užsitarnavęs. Liaudis, puvėsiais apžėlusi tvankiame monarchijos ore, nustoja noro veikti ir valios, netekusi pasitikėjimo savimi, neužtenkamai "suburžuazėjusi", kad turėti spēkos priešintis ir neužtenkamai stipri, kad numarinti savyje patraukimą prie buržuazinės gerovės — ta liaudis, del logikos savo nevykusios istorijos, turi pergyventi visą dramą ir tragediją, privalomas žmonėms pasyviam, gyvenantiems galyneje žvėriško aštrumo pasiekusios klesų kovos, kurios šlykščiausia išraiška yra tokia judošystė, kaip karas 1914—18 metų.

Suprantama, jog aš čia nesirengiu sakyti prakalbą, kad apgynus Leniną — nei jam to reikia, nei gi man.

Bet aš jį šiek-tiek pažįstu ir kuomet "objektyviai protaujantys žmonės" kaltina Leniną už tai, kad jisai yra įkvėpėju baisaus piliečių karo, teroro ir kitų prasizengimų — aš prisimenu Lloyd Georą, kuris 1913—1914 metais sakė prakalbas ir gyrė vokiečių liaudį, lydėdamas Vokietijon ekskursijas anglų mokytojų ir sveikindamas atvykusius Anglijon vokiečių mokytojus, o tuo pačiu laiku galandu durčius ir liejo kulkas, kurios turėjo plėšyti vokiečius į smėčiuokus. Visi tie "divyriai" — geriausias jų tarpe ir tuo pačiu sykiu begėdiškiausias cinikas Clemenceau; "suvaikėjęs demokratų romantikas" Woodrow Wilsonas; socialistai, balsavę už kreditus organizuoti žmonių skerdynę Europoje, mokslininkai-įsradėjai nuodų gazu ir kitų šlykščių; poetai, kurie 1914 metais keikė vokiečius, o 1918 m. anglus — ta supėljusi ir prašvinkusi senoji visuomenė — tai ji savo niekšiška ranka, giliai, gal būti mirtinai sužeidė Europos kultūrą, ir ji, kaip sadistas, kančia Rusijos kūną, nepaisydama, kad tai veda prie paastėjimo pilietinio karo, didina šalies vargus, mirtin ir badu naikina Rusijos mažutėlius vaikus.

Klaidos, jeigu jau apie jas kalbėti, nėra prasizengimai. Klaidos, kurias Leninas da-

rė, yra doro žmogaus klaidos ir pasaulis dar nematė neklaidingo reformatoriaus. Bet štai Clemenceau ir Lloyd George, tie veikia be klaidų, kaip tikri katorgininkai, kaip profesionaliai žudytojai, kančioms bado ir šalčio pavesdami visą šalį, plėsdami ugnį pilietinių gincų, neturinčių jokios prasmės, kadangi, be bolševikų, Rusijoje šiandien nėra kitų žmonių, kurie galėtų, valdžią paėmę į savo rankas, kelti energiją nuvargusios šalies — energija, kurios taip reikia, kad būtų atliktas našus darbas.

Grįždamas prie Lenino, turiu pasakyti, jog mano asmeninė del jo simpatija neliečia jokios rolės, kai rašau šį straipsnį. Aš žiūriu į jį, kaip į esybę, kurią man, mano gimtinės rašytojui, reikia tyrinėti, kaip ir visas kitas esybes ir apsi-reiškimus, kurie negali manęs neinteresuoti.

Kada tas žmogus prakalbą sako darbininkų susirinkime — jisai parenka stebėtinai suprantamus žodžius; jo kalba geležinė, o logika, tai kaip kirvis; bet jo rūšiuose žodžiuose aš niekuomet nenugirdau nei demagogijos, nei noro tuščiai pasigarsinti gražiom frazėm.

Jis vis tą pačią mintį kartoją: kad reikia pačiose šaknyse panaikinti socialę žmonių nelygybę ir kas reikia daryti, idant to atsiekus. Ta sena, labai sena fraza jo lūpose skamba aštriai, griežtai; visuomet jauči, jog jisai šventai tiki tuo, ką sako; jauči, kad jo tikėjimas yra grynas ir ramus, tai tikėjimas fanatiko, bet fanatiko mokslavyrio, ne metafiziko, ne mistiko. Man rodosi, kad jam visai nerūpi individualiai žmonės; jisai galvoja tik apie partijas, apie minias, apie valstybes ir tame jisai turi didžią permatymo dovaną, genialę intuciją galvotojaus — eksperimentatoriaus. Lenino mintis pasizymi tuo laimingu aiškumu, kuris yra pasekmė nuolatinio, sunkaus darbo.

Tūlas francūzas manęs paklausė: "Ar jums neįsirodo, kad Leninas yra protaujanti giliotina (giliotina tai įrankis, kurio pagalba laike didžiosios francūzų revoliucijos žudyta revoliucijos priešai.—Vertėjo pastaba)? — Jo minties darbą aš palyginčiau su kūjo kirčiais, kuris, turedamas regėjimo jausmą, skaldo visa tai, ką jau seniai reikėjo sunaikinti.

Visų šalių filisteriams uniescionims Leninas, žinoma, primena Atilą, atėjusį sugriauti Rymą obyvateliškos gerovės ir šiltos krosnies, subudavotą ant vergijos, kraujo ir plėšimų. Bet jeigu senasai Rymas užsi-pelnė pražūtis, tai jos užsi-pelnė ir šių dienų pasaulis. Tai istorijos būtenybė ir niekas neturi spēkos kauties su ta būtenybe.

Girdėties gaudžių nusiskundimų apie vertę buržuazinės kultūros, apie reikalingumą ją gelbėti nuo pasikeitimų naujų gnujų. Kuomet apie tai kalba revolu-

cionieriai, tai turi prasmės ir nuosirdumo. Bet kuomet apie kultūrą pradeda kalbėti organizatoriai ir dalininkai skerdynių 14—18 metų—tai yra šlykščiausias melas.

Jeigu kultūros plėtojimos procesas yra tai tolymesnis auginimas dailės, mokslo, technikos ir, tuo pačiu laiku, vystymas žmoniškumo, tai, suprantama, kad tas procesas negali būti sukliudytas, jeigu kultūros darbe aktyviai dalyvaus ne dešimtys tūkstancių žmonių, bet milijonai.

Ir man vaizdinys grandiozis žemės paveikslas — milžiniško dydžio brangusai akmuo, apvainikuotas darbu laisvo žmogaus. Visi žmonės išmintingi ir kiekvienas jų turi jausmą asmeninės atsakomybės už visa tai, ką jisai pats daro ir kas daroma kitų. Aplinkui dunkso miestai — sodnai, puošnūs rūmai ir gamtos spēkos, žmogaus išminčia užkariautos ir organizuotos, dirba žmogaus darbą. Žmogaus fizikinė energija nebealkvojama daugiaus grupiam ir purvinam darbu dirbti; ji virto dvasine energija ir visa jos galė suvartojama tam, kad iširti pamatinis būtybės klausimus, kuriuos išristi veltui mėgina mintis, išdrakityta, pastovumo netekusi, nes jau reikia išaiskinti ir pateisinti socialę kovos apsi-reiškimus; nuvargusi — nes šių apsi-reiškimų pasaulį jau reikia būtinai pripažinti dramą dviejų nesutaikomų principų.

Padailėjęs technikinio žvilgsniu, įgijęs prasmės socialiu žvilgsniu darbas virtumu vadinti visiška savęs išsivadėjimą vardan idealo žmonių gerovės, lyusybės ir tiesos.

Sausas realistas, gudrus politikas — Leninas pradeda daryties legendos (pasakos) žmogum. Tai gera.

Iš tolimiausių Indijos užkampių, rizikuodami savo gyvasia, žygiuodami simtus viorstų kalnų takais ir miškais, į rusų misiją, Kabilan (Afganistanan), atėina indai, neapykanta liepsnodami del amžino agių jungo, ateina ir klausia:

—Kas yra tas Leninas?

O kitame pasaulio gale norvegai darbininkai sako kiekvienam rusui:

"Leninas yra istiesis doxiausias vyras. Jam lygas dar pasaulis nematė."

Aš sakau: tai gera. Dauguma žmonių tik tuomet pradės dirbti, kuomet įtikės. Perdaug ilgai reikėtų laukti, kol dauguma žmonių pradės protauti ir suprasti, o piktasai kapitalizmo genijus vis labiau kankina juos ra žmogus, tuo daugiau drąsos turi jo svajonė.

Leninas turi savyje daugiau žmoniškumo, negu kuris bent kitas šios galybės žmogus ir, nors jo minčiai, suprantamas dalykas, visu-pirmiausiai reikia risti tuos politinius klausimus, kuriuos romantikas pavadintų siaurai praktiniais, bet aš esu įsitikinęs, kad atsikvėpusi retai tegaunamo poilsio valandose jo karingoji mintis skrenda į tvyskančią

sviesa ateitį ir mato daugiau, mato geriau, negu aš galiu įsivaizdinti.

Pagrindinis tikslas Lenino gyvenimo — visos žmonių labas ir jis, būtinu liogiskumu, turi permatyti amžių tolybėje pabaigą to didžio proceso, kurio pradžia tokio asketingumu ir energija tarnauja jo valia. Jis, kaip asmuo, yra tokis, kad jeigu mes gyventume dabar galybėje, kada religinis jausmas nustelbia kitus jausmus, tai Leniną priskaitytų prie šventųjų.

Sis mano tvirtinimas įves pasiutiman miescionis; daugelis draugų tik nusisypso ir linksmai nusikvatos patasai Leninas. Šventasai — tai istikrųjų stiprus ir paradoksaliai skambąs žodis, kuomet eina kalba apie žmogų, apie kurį buvęs revoliucionierius ir "dievo žmogus" Caikovskis išsireiškė, kad jam pasaulyje nėra jokios šventenybės; šventasai Leninas — kurį gerai išauklėtas ir kulturingas vadas Anglijos konservatorių lordas Churchill skaito "žvėriškiausiu ir šlykščiausiu žmogum pasaulyje..."

Bet ponas lordas negalės užginčyt to fakto, kad bažnytinė šventenybė nesidrovėjo nei žiaurumo, nei pašėlimo. Užtenka prisiminti kruvinąsias peštynes bažnyčios tėvų visuotiniuose bažnytiniuose susirinkimuose, inkviziciją ir daugybę panašių šlykščių. Antra puse vertus, visuomeninio veikimo srytis visa laiką duoda nepalyginamai didesnį skaičių šventųjų, jeigu šventumu vadinti visiška savęs išsivadėjimą vardan idealo žmonių gerovės, lyusybės ir tiesos.

Sausas realistas, gudrus politikas — Leninas pradeda daryties legendos (pasakos) žmogum. Tai gera.

Iš tolimiausių Indijos užkampių, rizikuodami savo gyvasia, žygiuodami simtus viorstų kalnų takais ir miškais, į rusų misiją, Kabilan (Afganistanan), atėina indai, neapykanta liepsnodami del amžino agių jungo, ateina ir klausia:

—Kas yra tas Leninas? O kitame pasaulio gale norvegai darbininkai sako kiekvienam rusui: "Leninas yra istiesis doxiausias vyras. Jam lygas dar pasaulis nematė."

geram ūpe, aš skaitau savo priedermė nuraminti sukčius ir susierzintus priešus bolševikų vado.

Pasitaiko, kad Leninas, kartais, perdaug įvertina geras žmonių ypatybes, o to būna žalos pačiam reikdui. Bet visi tie žmonės, kuriuos jisai peikė dar tuomet, kada nematė jų daro pasekmių, pasirodė vertais peikimo. Tai liūdi, kad blogų ypatybių žmonėse išbomet daugiau, negu nau-dingų.

Kaip-kada tame nepermaldaujame politike sumile ugnelė beveik moteriško malonumo prie kito žmogaus ir aš esu įsitikinęs, kad del teroro jam prisieima laisvai kęsti, nors jisai ir moka paslėpti savo jausmus. Negalima juk daleisti, kad žmonės, kuriuos istorija patstatė griežiausiu priešingybių sukurin — žudyti vienus, kad kiti galėtų būti laisvi — kad tuos žmones neriotų didžiausios kančios. Aš žinau kelias poras aštrių, kuriose tas didis kentėjimas sustingo ant visuomet, ant visos amžiaus. Mano siela organiskai nepakenčia žudynių, bet kaltinti tuos žmones-kankinius mano sąžinė niekuomet nepavels.

Jaučiu, kad kalbėdamas apie Leniną, nenoroma įtiju noro pakalbėti apie viską; turbūt, kitaip ir negali būti, nes juk čia kalbama apie žmogų, kuris stovi pačiame centre, kuris stovi augščiau už viską.

Suprantama, jog apie Leniną, kaip apie asmenigalima nepalyginamai daugiau papasakoti, negu aš čia surašiau. Bet aš droviuos rašyti apie jį, nes tas žmogus neturi savyje nei menkiausio noro didžinties. Žinau, kad ir šiame trumpame rašte jisai atrad daug perdėjimų, daug bereikalingų ir net juokingų pastabų...??...??

Lai jisai sau kvatoja, nes kvatoti jisai moka gerai, bet mano nuomone, dangelis žmonių, perskaitę šias eilutes, galės įgyti sau naudos.

Siose eilutėse kalbu apie žmogų, kuris turėjo drąsos pradėti procesą socialės revoliucijos šalyje, kur 85 gyventojų procentai yra valstiečiai, norintieji tapti socialiais buržuais. Tai draugmą tūli vadina beprotyste. Aš pradėjau savo darbą revoliucijos ūpo žadintojo, parašęs dainą apie tuos drąsuolius, kurių drąsumas nežino rybų.

Buvo momentas, kuomet naturalė pagaila del Rusijos liaudies vertė mane sakė, jog begalinis drąsumas yra prasizengimas. Bet dabar, kada aš matau, kad ta liaudis daug geriau moka kentėti, negu sąmoningai ir sąžiningai dirbti — aš vėl dainuoju garbę šventajam drąsumui galiūn.

Gi jų tarpe Leninas patasai pirmutinis ir patasai siausias.

Vertė Saulėtekis. Sakoma, visas pasaulis yra gyvenimo scena. Jei taip, tai įdajūnui, reginiam yra paskirta vaikščiojama rolė.

LIETUVOS ŽMONIŲ BALSAS.

Inkvizitoriai kankina bežemius ir mažžemius kaimiečius; girti kareiviai žagina moteris ir mernas; klausinėja L. Pruseikos.

Rašo V. Rudzevičiui, Chicago, Ill.:

Mielas idejos Drauge:— Suoimi pranešu, kad aš nors ir vargingai, bet sveikas sugrįžau į laisvą del-kerikalų, buržuazijos ir dvarininkų Lietuvą. Kelionė iš Chicago į Lietuvą apie \$300. Vaziavau per Havre, Paryžių, Coln, Berlyną, Danzigą ir Eitkūnus.

Berlyne prabuvau su reikalais 3 dienas. Susijėjau su rusais belaisviais ir iš pasikalbėjimų turėjau progos sužinoti, kad jie visi yra bolševikais arba Sovietų Rusijos pritarėjais. Belaisviai papasakojo man daug idomių dalykų apie jų kankinimus kazerio laukuose. Vokietijos budeliai Rusijos nelaisvius išžudė ir badu numarino 30,000 vyrų. Nemažai nelaisvių randašis apsidvedusių su vokietaitėmis ir dirba ant ūkių, gaudami 10 markių į dieną. Duoną savotiškai pirkia; pienu, kruopas ir tulvi duoda ūkininkas.

Nelaisviai man papasakojo, kaip juos Amerikos ir Vokietijos buržuazija kalbinusi grįžti į Kolkos užimta Rusija, kad stotus į kariuomenę prieš bolševikus. Bet liogeriuose susirinkę vienu balsu surikė: "Šalin Kolkas ir viso pasaulio buržuazija! Lai gyvuoją Leninas ir Sovietų Rusija!"

Sako belaisviai, kad tas jų obalsis įvargęs baimės buržuazijai ir todėl ir neleidė jų grįžti namon. Kurie sukalba yokiškai tai pritaria ir priklauso prie Spartakų. Visi neapkenčia Socialiaurybių.

Vokietijoj labai trūksta duonos, o apie pienu, sviestą ir cukrų, tai Berlyne nei užsiminti negalima, nes žmonės pradeda juokus krestai, kaip iš kūdikiu. Už pietus užmokėdavau į 30 markių. Kelionė pasisekė neblogiausia. Pradedant nuo Francijos, baigiant lenkais, visi mandagiai pasielgė su manim ir man bagažas veik visai nežūrejo ir nekratė. Tik visa bėda su tos "laisvos" Lietuvos valdininkais-muitininkais Virbahuj. Bagažas ir rankinius baksiaukus turėjau atrakyti, virves atraišyti arba atpaustyti, kad davus padaryti krata. Darant krata vis klausinėja, ar neturite drauningu, bolševikiškų literatūros ir ar nepažįstate ir nežinote L. Pruseikos. Moksliškų knygų atrado nemažai pas mane, bet neatėmė. Mat "nebolševikiškų". Po kratos vienam aš jau užmokėti 50 markių, kitiems trims po 20 markių, nes jie, girdi, teisingai patarnavę, už tai darba reikią duoti. Tokios betvarkės aš kaip gyvas, nesu matęs. Mikės caro valdžia nebūvo tokia godi dėl šimnio, kaip kad Lietuvos klerikaliska valdžia. O žiaurumų tai irgi neatšileka nuo buvusių Mikės žandarų ir kazuokų.

Štai, draugės ir draugai amerikiečiai, kokios laisvės Lietuvos je yra praktikuojamos: Zamaus ir Lenerovo dvarų užveizda, p. Malinauskas, dagirdes, kad žmoneliai nepatenkinti jo šeiminkavimu ir sužinojęs, kad bežemiai ir mažžemiai,

kalba apie kokius tai laikus ir tvarką ir kad žemė turinti prigulėti visiems lygiai. Taigi kad tas svajones prašalinius iš žmonių tarpų, tai sumanė paskikvisti Raseinių apskrício komandantą ir Jurbarko nuovados milicijos viršininką Miklių su kareiviai ir milicija. Sumanyta — padaryta. Paskikvietes juos gerai nugirdė, tada Malinauskas apskelbė apkaltinimo akta. Išklusius apkaltinimo akta, girta milicija nujoja į aplinkinius kaimus, kaip tai: į Venšlovikius, Kaniukus ir Pupkaimį, kad sušaukus minėtų kaimų bežemius ir mažžemius, kad tiems proletarams būsią šis-bei tas aiškinama apie įstatus pas vieną ūkininką Venšlovikiuose. Kaip greitai buvo sukviesti, taip greitai kareiviai su milicija apstojo kiemą, o grįčioj jau buvo prirengta tam tikra kaladė, rykštės ir nagalkos. Mi-nėto namo savininkas, matydamas, kas čia rengiama, o priegtam, turėdamas per penkis metus ant lovos gulinią moterį ligonę, maldavo viršininkų nepradėti pas jį būdeliško darbo, kad jie rastų kitur vietą tam "prakilniam" darbu. Išklusie prašymą, nutarė ligonę išmesti laukan. Kad tą greitai atlikus, viršininkai įsakė savo karžyviams tą išpildyti. Tada kareiviai ir milicijantai pristatė kelis kaimiečius, kad išmestų ligonę laukan. Tiems nepasiskubinus greitai nešti, iš užpakalio pradėjo kapoti nagaikomis juos taip, kad keleta kirėjų teko ir ligonėi.

Tada prasidėjo aiškinimas "įstatų". Bet kaip jie buvo aiškinami? Ogi štai kaip. Po vieną įleisdavo į grįčio ir partrenkė ant kaladės, kirtio be skaitiliaus su nagaikomis ir rykštėmis į užpakalį taip, kad tas jau likdavo be sąmonės. Tą išmėsdavo per langą laukan, o imdavo iš eilės kitą, neskiriant, moterų, merginų ir vaikučių. Tapo nuplakti ir seneliai virš 70 metų amžiaus. Vienas iš Amerikos sugrįžęs vyras, norėdamas pamatyti, kaip išrodo Lietuvos valdininkai ir milicija, niekio blogo nemanydamas, kaž pabūriūrė, bet sužinojęs, kas čia daros ir kad pats negatų lietuviškų nagaikų, pradėjo bėgti. Tam bebėgant, milicijantas paleido keletą šūvių ir sušaudė niekam nopraskaltusio žmogaus kojas. Dabar jis guli Kauno ligoninėj. O iš nuplaktųjų nekurie jau nukeliavo pas Abrahomą, o kiti dar ir šiandien ant patalo guli. Tai toks "aiškinimas" įstatų del p. Tiškevičiaus (Tiškeus) dvarų norėjimu atsiimti atgal. Tie dvarai yra padaryti iš jų protėvių sodybų.

Panašus atsitikimas, tik kiek įvairnesnis, atsitiko Papilio valsčiuje, birželio 7 d. Girta milicija pradėjo žaginti ir gėdinti emigrinus ir vaikus. Primusė Emiliją Bernotienę ir grąsino visus iššaudyti. Tai matote, mieli draugai ir draugės darbininkai, kokias pas mane valdžia. Pilnas Kauno utėlių kalėjimas prigrustas darbininkų. Komunistai juda-kruta, tik jiems stoka pinigų ir sunku gauti literaturos, kad būtų galima varyti smarkiau slapta darbą. Rinkite, draugai, pinigų del revoliucijos Lietuvos. Grižkite į Lietuvą dirbti revoliucijos darbo!

Sveikinų visus savo draugus amerikiečius.

Jūsų Vincas Kewanietis.

KORESPONDENCIJOS

MŪSŲ VEIKIMAS.

FITCHBURG, MASS.— Jau seniai bebuvo pranešta laikraščiuose iš mūsų veikimo. Taigi aš nors trumpai pažymėsiu, kas buvo veikiami čionai. L.D.L.D. 87 kuopa turėjo surengusi piki-niką, kuris davė keletą dolerių pelno. Tik šiaip rodot jam trūko dvasinio gyvumo, bet šiaip viskas sekėsi gerai.

8 d. rugpjūčio buvo surengtas gražus piknikas L.M.P.S. 34 kuopos. Daug svečių buvo privaziavę iš Gardner ir pelno kuopai liko apie \$60.00. Nors reakcijai užėjus visos bailesnės narės pasitraukė, bet likusios narės nenuleido rankų ir veikia kiek išgal. Nutarė tuojau surengti prakalbas ir draugiską vakarelę. Turiu pažymėti, kad likusios narės yra energingos ir darbuojasi del visuomenės labo.

Pastarajam L.D.L.D. 78 kp. susirinkime likosi nutarta sekanti dalykai: papirkti "Laisvės" 2 šėru už \$10. Paaukuota 5 dol. Pol. Kal. Selp. Fondo ir surengta piknikas, P. K. Selp. Fondo naudai.

22d. rugpjūčio įvyko piknikas P. K. S. F. naudai, surengtas L.D.L.D. 78 kuopos. Išryto atrodė, kad bus lietaus, tai ir žmonių atsilankė nedaug. Drg. M. J. Vaitiekus pasakė trumpą prakalbėlę apie politiskų kaimių šelpimo naudingu ir jų vargingą padėtį. Buvo renkamos aukos. Surinkta aukų labai mažai, tik \$7.59. Pelno nuo pikniko liko 28 dol. Viso sykiu \$35.59.

Kaip visur, taip ir Fitchburge, kapitalistai mano, kad perdaug gerai apmokami darbininkai ir todėl kitos dirbtuvės atleidžia daug darbininkų, o paskui priima naujus ir jau siems mažiau moka algos. O jau Wallace Paper Co., kuri negali varyti dirbtuvės be tam tikro skaitliaus darbininkų, paskirstė darbininkus į tam tikras dalis. Ir įvairios algos mokama jiems. Jei visiems darbininkam numustų algas, būtų neužsiganėdinimas. Tai jinai dabar vienim sumažinti algas, o kiti džiaugiasi, kad dar gauna tokias pat.

2 d. sausio, 1920, buvo surestuoti 22 tap vadinamų "raudonųjų (20 lenkų ir 2 lietuviai). Dabar visi likosi išteisinti. Rasti nekaltais.

"Laisvės" Korespondentas.

SO. BOSTONO DIRVONAI SO. BOSTON, MASS.— L.D. L.D. 2 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą 16 d. rugpjūčio. Buvo padavęs finansų rašt. reznaciją. Naujas rašt. išrinktas d. F. Repšys. Todel su visokiais reikalais centro sekretorio ir šiaip kuopos, kreipkitės sekamu antrašu: F. Repšys, 20 Sangar st., So. Boston, Mass.

Valdyba pranešė, kad greitai laiku atsibus VII-to apskrício suvažiavimas So. Bostone. Išrinkta komisija, kad ką nors surengtų ant tos dienos, kuomet įvyks suvažiavimas. Vėliaus papuolet man sužinot, kad suvažiavimas atsibus 3 d. spalio, 1920, 376 W. Broadway, So. Bostone. Ant subatos vakaro, tai yra 2 d. spalio, rengia L.M.P.S. 13 kuopa teatrą

"Suvilta širdis", o 3 d. spalio irgi progresistės rengia prakalbas. Todel L.D.L.D. 2 kp. negalės jokio parengimo surengti, bet vistiek delegatai atvažiavę iš kitų miestų išvakarotės progą pamatyti pirmu kartu lošiantį teatrą "Suvilta širdis".

L.D.L.D. 2 kp. turės susirinkimą nedėlioje, 12 d. rugsėjo, po nup. 376 Broadway. Pradžia 11 val. išryto. Nariai būtinai turite atsilankyti, nes bus labai daug svarbių reikalų apsvartymui. Atminkite, kad artinasi VII apskr. suvažiavimas. Būtų gerai, kad draugai pastengtumėt paduoti daug naujų sumanymų ir t. t. Taipgi reikės išrinkti delegatai ir surasti būdą, kaip būtų galima daugiau padaryti pelno ant šiančio L. D.L.D. VII Apskr. koncerto, kuris atsibus 17 d. spalio, 1920, Worcester, Mass. Šis koncertas bus vienas iš puikiausių, todel, kad bus sutraukta visi gabiausi dainininkai ir dainininkės.

5 d. rugsėjo B. K. choras ir L.S.J.L. 7 kp. rengia išvažiavimą ant M. Bačinsko ūkės, Bedfordan. Prasidės 10 val. ryte. Todel nepamirškite nuvažiuoti, nes labai puiki ūkė ir yra visi parankumai.

"Birutės Kanklių" choras su "Liaudies" choru iš Lawrence, nutarė surengti koncertą ir jam pakviesti Butėną ir kitus dainininkus. Koncertas įvyks apie gruodžio ar sausio mėn. Lawrence bus nedėlioje, o So. Bostone subatoje.

P. Matauskas.

PRANEŠIMAS.

WORCESTER, MASS.— Kasinink iškilusio incidento vaikų draugijėlės "žiburėlio", suplaukė gana daug laisčių iš visur ir su visokiais klausimais. Į juos reikalingas atakymas. Bet taip greitai negalima viską padaryti. Todel meldžiu tų visų, kurie esate prisijutę laiškus, būkite kantrūs truputį palaukti, o vėliau viskas bus pranešta, ir visi būsite patenkinti.

J. A. Motiejaitis, 25 Fairfax Rd., Worcester, Mass.

STREIKO ATBALSIAI. KEWANEE, ILL.— Jau buvo rašyta "Laisvėje" apie Kewanee darbininkų streiko pralaimėjimą ir dviejų draugų prasigėmingą prieš kapitalistų įstatymus, kovojant už didesnį duonos karnį. Vienam drg. pavyko pasiliuosuoti, bet antras, P. M., pirko tikietus išlaimejimu automobilo, kuris buvo leidžiamas ant lioterijos P. M. naudai. Taipgi turiu ačiu tiems draugams, kurie dirbo, pardavinėdami tikietus.

P. Maželis.

L.D.L.D. 166 KUOPA BUJOJA BRIGHTON, MASS.— 29 d. rugp. L.D.L.D. 166 kp. surengė prakalbas. Kalbėtojų buvo J.

Neviackas. Žmonių atsilankė neperdaug, nes buvo labai šilta diena. Į kuopą įstojo 16 naujų narių. Taipgi buvo renkamos aukos: lašų padengimui. Surinkta \$8.31. Taipgi bus neprosalij paminti apie L.D.L.D. 166 kp. įsikūrimą. Jinai įsikūrė šiais metais, bet jau atliko daug naudingų darbų. Jau surengė vieną didelį koncertų ir dabar prakalbas ir daugiau naudingų darbų. Dabar kuopa turi 51 narį. Kuopa rengiasi prie didesnio veikimo ant ateinančios žimos. Linkėtina kuopai gerų pasekmių.

J. A. S.

VAZIUOJA Į LIETUVĄ.

MILWAUKEE, WIS.— Drg. T. Vitkus su savo motere rengiasi aplieisti šią šalį podraug ir mūsų koloniją. Reikia žodį tarti, kad dd. Vitkai, aplieisdami mūsų koloniją kaipo veikliausi nariai tarpe progresyvių lietuvių veikėjų, mums yra labai jie apgalvestuojami, nes patieka didelį trūkumą veikime ant ateities. Mes, milwaukiečiai, neteksime savo geriausių draugų, gabiausių veikėjų, kurie visada buvo pirmtiniais veikėjais. Nors jie (Vitkai) ir neilga laiką gyvenę šiame mieste, bet jų nuveikti darbai darbininkų klėsi, jų draugiskai ir labai malonus apsilėjimai paliks ilgai atmintyje.

Drg. A. Vitkienė daug pasidarbo suorganizavime L.M.P.S. 89 kp. (1919 metais), kurį ir šiandien ašau puikiai gyvuoją. Nemažai išplatino "M. B." ir darbininkiskų knygų.

Visi progresyviai vietos lietuvių labai apgalvestauja šių savo draugų.

Mes linkime laimingos kelionės Jums, brangūs draugai! Lelijos žiedas.

KURSAS NUPUOLĖ

Tai geriausia dabar sijoti pinigų į Lietuvą. Pasai grįžimui Lietuvon, Laisvortės, pasitikimas ir palaidėjimas ant laivo. Padarymas visokių dokumentų. Rašydami pridėkit šį stampa. PINGINUS siuskite per Money Order. P. MIKOLAINIS 53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

"Laisvės" Knygyno KATALOGAS

- MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJŲ IR APATALŲ RASTUOSE. Parasė Z. Aleksa. Šis knygelė... 15c
GRIUVESIUOSE. Parasė K. Jasuikaitis. Tai yra labai smagi apsakaitė, kuri atvaizdina liūdną likimą Lietuvos tarais. 15c
ZENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS, su priedu LYTISKOJI ETIKA. Labai naudinga knygelė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kurie mano vesti. Antra laida. 15c
DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą, koks buvo likimas darbo žmonių praejty ir kaip jie kovojo. 25c
DARBININKŲ-MOTINA. Kaina 12c
FARMACONAL 3 aktyvūs piki komedija. Kaina 50c
KODEL BAZNYČIA PRIESINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityti kiekvienam, ypač tikindam žmogui. Kaina 15c
LAISVĖS KALINYS. Justine Turmino poema. Kaina 30c
LIETUVA SUSAUS. Buvusioji lietuvių galybė arba žmonių atstai del praedicia. Kaina 20c
VELNIAS. Parasė R. G. Ingersoll, vertė Ferdinand de Samogitia. Joje aprašyta visa valnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina 20c
ISVINGIMAS IS PAVIAKO 10 KALINIU. Kaina 20c
SEIMYNOS ISTORIJA. Peršveigta šeimynos formos ir besipjetojimas senovėj. Kaina 10c

- VOKIECIŲ KAREIVIO KARBES ATSIMINIMAI. Tai yra įdomiausia knyga, kurioje atvaizdinta bailesios Euronos karės įveikslai ir kokią įteikmę karė daro ant kareivių dvasios. Kaina 75c
Apdaryta \$1.00
VYRAS. Ką kiekvienas vyras turi žinoti apie gimties reikalus. Parasė Dr. A. J. Karalius. Kaina 25c
APIE RUSIJOS POLITINES PARTIJAS. Kaina 35c
KAS TIE SOCIALISTAI IR KO JIE-NORI? Kaina 15c
BADAS. Kaina 75c
Ta pati apdaryta \$1.00
VELNIO BAZNYČIA. Kaina 50c
RAUDONAS JUOKAS. Kaina 35c
MOTERISKE IR MEILE. Kaina 20c
SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IS MOKSLO VEIKIMA. Kaina 25c
SVETIMOS LAIDOS KNYGOS. STEPONAICIO RAŠTAI IR EILES. Kaina \$1.00
ATEITIES SUREDYMAS. Kaina 15c
PAZVELGUS ATGAL. Sociologiskai romanas. Kaina \$1.00
ANGLISKOS KALBOS ŽODYNĖLIS. Kaina 25c
SIELOS BALSAS. Puiki knyga, daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių apvaliotų paveikslų. Kaina 75c
Su apdarais \$1.00
GYVENIMO BANGA. Parasė Senas Vincas. Kaina 25c
GALUTINIS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parasė A. Pannekoek. 10c
REVOLUCIJOS ATBALSIAI. Parasė Senas Vincas. Kaina 15c
MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLETOJIMAS. Kaina su apd. 75c

Svetimos Laidos Knygos

- SOC.-DEM. MOKSLO PAMATAI. Kaina su apdarais 75c
ANARCHIZMAS IR SOCIALIZMAS. Kaina su apdarais 75c
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIŠES DALYKUS. Parasyta D-ro Wm. J. Robinsono. Knygoje aprašoma lyties organų veikimo ir svarbia viasme vyro gyvenime; saugaystė; lytiškos ligos, kaip jos paizinti ir apsaugoti; kaip būti laimingu šeimyniskame gyvenime; kaip išikinti vaikams lyties dalykus; apie apvaisinimą gydytojais; apie prostetoidą ir daug kitų idomių dalykų. Knygą su paveiklais ir gražiais apdaryta. Kaina \$2.00
TIKIMŲ ISTORIJA. Gražiai apdarais; kaina \$1.00
ŽODYNAS lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškai kalbų abidaly, puikiais apdarais \$2.00
ETIMOLOGIJA arba istorija apie žemės tvasas, gražiais apdarais. Kaina \$3.75
GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas apie žemes, tautas, gražiais apdarais, kaina \$3.00
RYMAS, apdaryta, kaina \$2.50
"LAISVĖ" Brokiya, N. Y. 455 Grand St.

Draugysčių Adresai, kurios turi "Laisvę" už Organą

- A. P. L. A. DRAUGIA. Centro Valdyba.
Pirmininkas J. K. Maželis, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Pirm. Pagalb. J. Urbonas, 815 Middle St., N. Braddock, Pa.
Sekretorius J. L. Alexis, 1343 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone Cedar 5471-R; Iždininkas K. T. Warrasius, 12 and So. Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa; Turtų kontrolieriai J. Briedis, 23 Rosemond St., McKees Rocks, Pa. F. Pikaris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa., W. A. Midwile, 604 Tarrleton Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Kaupų Sekretoriai:
1 kp. K. Kairys 1406 Page St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kp. P. Frankevičius, 335 Stadium St., Pittsburgh, Pa., Corliss St., Carnegie, Pa.
3 kp. J. S. Swipas, 11 Welder St., Carnegie, Pa.
4 kp. F. Pikarys, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kp. Petrauskas, P. O. Box 113, Cuddy, Pa.
6 kp. J. Brankis, 318 Grove St., Pittsburgh, Pa.
7 kp. W. Stašinskas, 2025 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa.
8 kp. A. Česnikas, Box 283 Arnold, Pa.
9 kp. D. Lėkavičius P. O. Box 55, Courtney, Pa.
10 kp. J. Kinderis, P. O. Box 318, Ambridge, Pa.
11 kp. S. Barzdaitis, L. B. 403, Vestaburg, Pa.
12 kp. A. Lukošius, 731 Cherry Way Braddock, Pa.
13 kp. J. Kavaliuskas, 806 Franklin Ave., Woodlawn, Pa.
14 kp. K. Kizas, P. O. Box 8, Aliquippa, Pa.
15 kp. T. Treinuskas, P. O. Box 163, East Pittsburgh, Pa.
16 kp. J. Jasuikaitis, P. O. Box 49, McKeesville, Pa.
17 kp. P. Valaitis, Box 195, Minden, W. Va.
18 kp. L. Maclaus, P. O. Box 551, Slovab, W. Va.
19 kp. S. M. Leisy, P. O. Box 424, Westport, Md.
20 kp. J. Semenas, 79 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.
21 kp. M. L. Balchonas, Box 41, Pierce, W. Va.
Teisybės Mlytojų Draugystė, Moline, Ill. Valdybos adresas:
Pirmininkas S. Janulis, 1849 — 4th St., Moline, Ill.
Knygius F. Viničaitis, 325 — 4th Ave., Moline, Ill.
Vice-prez.

A. Trepkus, 349—10th St., Moline, Ill.
Prot. Sekretorius S. Rustelkis, 1220—7th Ave., Moline, Ill.
Iždininkas K. Juška, 325 — 4th Ave., Moline, Ill.
Maršalka A. Grumoda, 1708 — 9th Ave., E. Moline, Ill.
T. M. Drėtės susirinkimus laiko pirmą nedėlioj kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėj, 14th St., ir 6th Ave., Moline, Ill.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Waukegan, Ill.
Pirmininkas J. Bukšas, 1111 — 8th St., Waukegan, Ill.
Pirmininko pagalb. St. Debus, 922—10th St., Waukegan, Ill.
Užrašų Raštininkas J. Pulkas, 915 — 8th Street, Waukegan, Ill.
Fin. Rašt. R. Rulevičia, 160-th St., N. Chicago, Ill.
Kasierius M. W. Walskionis, 1846 So. Prescott Ave., Waukegan, Ill.
Kasos Glob. J. Maclaus, 916—8th St., Waukegan, Ill. ir J. Povilaitis, 1336 Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Maršalka K. Navickas, 1420 S. Victoria St., Waukegan, Ill. ir jo pagalb. J. Valčius, 1349 S. Lincoln St., Waukegan, Ill.
Susirinkimai atšibina kas trečią savaitę kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Liucybos svetainėj, 301—3th St., Waukegan, Ill.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Elizabeth, N. J.
Valdybos adresas: Pirmininkas P. Poškus, 211 First St., Pirm. Pagalb. B. Budrius, 127 Bond St., Nutarimų Raštininkas V. Seralis, 124 Bond St., Turtų Raštininkas J. Drušis, 321 Bond St., Iždininkas J. Jozapaitis, 264 First St., Organo Raštininkas M. Budreckis, 123 Inles Pk., Kasos globėjai K. Urbonas, 126 Pine St., J. Bruggis, 214 First St., Maršalka M. Budrius, 192 Pine St.
Susirinkimai atšibina kas trečią ponedėjį no No. 265 Second St.

L. D. L. D. Centro Valdyba.
Pirmininkas A. Porika, 799 E. 150-th St., apt. 32, New York, N.Y.
Sekretorius K. Steponavičius, Box 17 Cliffside, N. J.
Iždininkas H. Stanušis, 63 Arthur St., Monpelio, Mass.
Viešo nurodytais adresais, dabartinis Centro valdybai.

Laisvės Šūnų Draugystė Mahanoy City, Pa.
Pirmininkas J. Kovas, 1227 E. Pl. St., Vico-parm. V. Zemaits, 304 Centre St., Finansų Sekretorius Pociūnas, 1229 E. Pine St., Prot. J. Sekret. A. Ramanauskas, 103 Pine St., Jy pagalb. M. S. 30 Tenth St., Ido traukistai: J. G. mas, 304 W. Centre St., S. Polukinas, 1214 E. Centre St., Maršalka W. A. Aščionas, 1190 E. Market St.
Susirinkimai atšibina kas pakuojant nedėlioj kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelo svetainėj, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS, BAYONNE, N. J. VALDYBOS ADRESAI:
Pirmininkas V. Slodinis, 162 W. 24 St., pirminio pagalb. A. A. Stunguris, 42 E. 22nd St.; Protokolo Sekretorius J. Zeligas, 28 E. 21st St.; Finansų Sekretorius A. Traikis, niens, 247 Ave. E.; Kasierius F. Lelaitis, 73 E. 23rd St.; Išėd. globėjai J. Rudnikas, 39 W. 15th St.; J. Kalinauskas, 19 E. 10th St.; Maršalka S. Laurinaitis, 30 E. 21st St.
Susirinkimai atšibina kas Serečio no pirmam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, P. J. Mivido svetainėj, 269 E. 21st St., Bayonne, N. J.

Drėtės Sunų ir Dukterų Lietuvos Melrose Park, Ill. Valdybos adresas: Pirmininkas A. Monkevicius, Box 188, Melrose Park, Ill., Pirm. pagalb. S. Polka, Box 463, Melrose Park, Ill.
Nutarimų Raštininkas J. Bruzas, 222 S. 14th Ave., Maywood, Ill.
Finansų Raštininkas M. Zankievičius, Box 842, Melrose Park, Ill.
Iždininkas F. Lapinskas, Box 1109, Melrose Park, Ill.
Iždo Globėjai: P. Ragacius, Box 1053, Melrose Park, Ill. ir A. Polukinas Maywood, Ill.
Organo užžiurotojas A. Starevičius, Box 1109, Melrose Park, Ill.

Susirinkimai būna 5-čią nedėlioj kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėj.

Tevybės Mlytojų Draugystė, Elizabeth, N. J.
Viešiniai adresas: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St., pirm. pagalb. W. Balinas, kas, 216 Second St., nutarimų rašt. J. Paškevičia, 238, Clark Pl., turtų raštininkas J. Druša, 255 Bond St., kasierius A. Balinkis, 238 Clark Pl., Ido globėjai: J. Bruggis, 214 First St., P. Mislus, 109 Wall St., maršalka R. Kašeta, 129 Pine St.
Org. sek. P. Kabis, 310 Pine St.

L. Pašelpinė Draugystė Laisvės, Easton, Pa.
Presidentas A. Biga, 1214 Clifton St., Protokolo sekretorius J. Katinas, 1113 Perry St., Finansų sek. A. Vyturis, cor. Church and 6th St., Kasierius P. Klova, 420 S. 11th St.
Kasos globėjai: J. Janulkauskas, 1825 Fairview St. ir S. Kulaitis, 676 Northampton St., Maršalka J. Stanukas, 420 S. 11th St.

Susirinkimai atšibina kas pirmą pėnydą kiekvieno mėnesio po No. 1214 Northampton St., 8 val. vakare, Easton, Pa.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Hartford, Conn.
Viešiniai adresas: Pirmininkas A. J. Terva, 90 Shelton St., Pirmininko pagalb. J. Kuničionas, 62 Lawrence St., Nutarimų Raštininkas V. Bagdonaitis, 461 Zion St., Turtų Raštininkas V. Murašius, 140 Maple Ave., Iždininkas F. Balušas, 461 Zion St., Kasos Globėjai: P. Kėlungienė, 66 John St., B. Kuničionas, 30 Bartholomew Ave., Maršalka A. Zikas, 82 Sheldon St., Drg. Sargus J. Marutaitis, 62 Lawrence St.
Organo prižiurotojas M. Šalčius, 64 Morris St.

Susirinkimai atšibina kas 3 nedėlioj dienų kiekvieno mėnesio, Cannedy svetainėj, kamps Main ir Shelton Sts., Hartford, Conn.

VIETINĖS ŽINIOS.

Suaresťavo keturis streikininkus.

Brooklyno Rapid Transit Co. kova su darbininkais dar vis tęsiasi. Pereitam nedėdieny tapo sumiti keturi streikininkai, James Delpatio, Mike de Coluccio, Silvio Ordino, Frank Massano. Juos kaltina žmogžudystėje. Eša, viršmėnėti darbininkai svaide akmenimis į pajūrėj einantį trūkį ir jais užmušė tula F. Freidman, važiuojusį škebaus, operuojamu trūkui.

Kiek čia yra teisėbės, sunku pasakyti, tačiau tikėti daug negalima šiom paskalom. Kapitalistai pripažė mesti panasias dėmes ant streikininku, čia galėjo būti pasidarbuota kapitalistų agentų, kad tik labiau sukompromitavus streikininkus.

Pribuvo streikininkų unijos viršausia galva, Mahon. Is jo streikeriams naudos uesimato. Jis stola už "garbinga susitalkymą". Nenori nuskrausti darbininkų nei kompanijos. Is visko maityti, kad tam žmogui nerūpi streikininkų interesai.

Kapitalistų geltonlapiai pasiskubino cituoti to žmogaus kalbą, daugiau simpatišku darbėdams, nekāip skriaudžiamoms darbininkams.

"Aido" choro piknikas.

5 d. rugsejo Labor Lyceum patsėstėjy ivyko "Aido" choro piknikas. Nors diena buvo labai gėži, tačiau publikos suėdė neperdaužiausiai, nes is toliau nebuvo galima atvažiuoti delei gatvelėrių streiko.

Sale svolėnės yra labai dailūs ir svarūs parkutas, kipriane susėdė žmonės linksmam praleisti laisvą besipakuodam ir bevaržamū mintinūs apie bėvaržuosius gyvenimo reikalus.

Taip laikas smagiai ir bėgo iki privakario. O vakare buvo programos, kurį ispildė prof. "Aido" choras, po vadovystė pat. Korikoro ir solistai: Stankūnas, Menkelėniūtė ir Arlauskas. Programas pavyko puikiai, ypač Menkelėniūtė ir Arlauskas nuo publikos gavo daug aploдимentų. Nemažai publikā prijuokimo prof. Korikora savo užsilakymu scenoje.

Vakaro pirminijukas, d. Janniska, kvietė jaunomeneš štoti choras ir padaryti dainininkų skaitliū nors is šimo asmenų, nes tektai kolonijai, kaip Brooklynas, būtina reikėty sudaryti didesnį chorą, negu dabar esās. Taipgi pranešė, jog "Aido" choras rengia puikų, didelį koncertą ant 3 d. spalio.

Buvo garšinta, kad programe dalyvaus rusų darbininkų choras, vienok jo nebuvo.

Po programai tęsėsi linksmūs šokiai.

N. Gėla.

L.D.L.D. II Aps' ričio kuopom.

Apskriečio sekretorius jau pradėjo išsiuntinėti kuopoms nominacijos blankas, bet aš žinau, kad yra dar tokių kuopų, kurios yra neužsimokėjusios į apskriečio išdų duokliū, o pagal apskriečio istatus neužsimokėjusios kuopos negali ir apskriečio rinkimuose dalyvauti. Tokiu būdu tos kuopos patjos save suspenduoja. Delto jos privalety atšreipti savo atyda į tai ir užsimokėti.

Čia yra bislė apsilėidimas ir apskriečio sekretoriū, nes jie neapilėtinėto toms kuopoms pa-

raginimus, bet pasiskubino išsiuntinėti nominacijos blankas ir atliktas kruikis. Apsieime kokj organizacijos darbā, privalom ant kiek tik mums yra galima, geriausiai atlikti jį.

E. Duobena, Org.

Draugų atyda!

Lietuvių Gramatikos ir Skaitliavimo Ratelio susirinkimas ivykys 7 d. rugsejo, lygiai 7 val. vakare, New Plaza Hall svetainėje.

Taigi, draugai ir draugės, kuri laukėte perėta žiemā ta mokyklā ir nauji, norinti mokyti, kviečiami ateiti į susirinkimą, gal ir daugiau lėketiū nutarsime steigti.

Komitetas.

Paklaidos pataisymas.

Gerbiama "Laisvės" Red., malonėkit atšaityst klaidā, kuri buvo padaryta "Laisvės" num. 205, vietinose žiniuose. Ten buvo pasakyta, kad Lietuvių Siuvėjų Kooperacija panukojo \$18.72c. Rusijos vaikuciams, kurie yra atvežti is Siberijos. Gi turėty būti pranešta, kad tuos pinigūs auukojo tos dirbtuvės darbininkai, o ne Kooperacija. Taigi Lietuvių Siuvėjų Kooperacijos darbininkai panukojo šiems vaikuciams \$18.72c.

A. Zėnaitis.

Rugpjūčio mėnesio automobilijū aulos.

Persilame, rugpjūčio mėnesyje New York'e tapo užimamie automobilijū "G.I." 59 asmenys. Giliepos mėnesyje žuvo 68. Priežastis sumažėjimo užmūsimi esā te, kad daugybė automobilistū išvažinėjė su automobilijūis vakacijoms.

Be abejojimo, kuomet jie sugriž is vakacijū — atsilygins.

Pranešimas aukuotojams.

Per atsibuvusį kriaučių masinį susirinkimā 30 d. rugpjūčio, surinkta \$25.00 suselpinimū J. Perkūno. Priduoda jam per J. Buivydā.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

MASPEETH, N. Y.— L.D.L.D. 138 kuoppes mėnesinis susirinkimas ivykys 8 d. šio mėnesio, po num. 24 Hamilton Pl., 7:30 val. vakare. Visi draugai malonėkit į laukā susirinkti, nes turime daug svarbiū reikalū aptarti kaslink parengto mūsų išvažinėto ir dar yra patėję referendūmū blankas, kuriuos turi būt nubašnotos šiame susirinkime.

Komitetas.

KRIAUČIAMS.

Pėnyčios vakare, 10 d. rugsejo ivykis nemaprastus susirinkimas Lietuvių Siuvėjų Unijos, A. C. W. of A. 54 ir 58 skyriū, New Plaza Hall, Havemeyer ir kampas Grand St., Brooklyne.

Geistina, kad visi nariai viršimėnės organizacijos pribūty ant susirinkimo, nes turime labai daug svarbiū reikalū. Bus kalbama kaslink platėjimui škebaipi, tvėrimui kooperacijū ir šiaip kiti dalykai. Pradžia 7:30 val. vakare.

P. Vaitukaitis (211-212)

BROOKLYN, N.Y.— P. P. D. rengia paskaltas seredoje, 8 d. September, Sokolū salėje, 190 Grand St., Brooklyne, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Po paskaltos dilakusijos. Įžanga dyka.

Kviečia Komitetas.

BROOKLYN, N. Y.— L.D.L.D. 1 kuoppes mėnesinis susirinkimas ivykys 9 d. rugsejo, 8 val. vakare, kampas Lorimer ir Ten Eyck stas., Empire Hall svetainėje.

Visi nariai Malonėkite susirinkti ant šio susirinkimo, nes turime nubašnoti Centro valdybā ir Literatūros Komitetā. Blankas yra pristūstos del nubašnavimo ir da kartie negavote knygos "Vak. Eur. Liet. istorija", tai gaukite ir malonėkit atšaitvesti naujū draugū.

Sekr. K. Tishevicius.

BROOKLYN, N. Y.— Pasaulio Pramonės Darbininkai rengia didelės prakalbas, utarninke, 7 d. rugsejo, New Plaza Hall, kampas Grand

ir Havemeyer Sta., Brooklyne, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga dyka.

Kas tik gyvas atsilankykite ant šiu prakalbu, nes kalbės drg. J. Gelezė is Chicago, taigi išgirsit daug naujo.

Kviečia Komitetas.

PRANEŠIMAI IS SVETUR

CHICAGO, ILL.— L.D.L.D. 45 žp. mėnesinis susirinkimas ivykys nedėliū, 12 d. rugsejo, 10 val. ryte, M. Meldazio svetainėje, 2244 W. 23 Pl. Visi draugai atsilankykite ant paskirto laiko, nes turim daug svarbiū reikalū aptarti. Taigi bus nominacija del sekanciu metų valdybos centro.

Sekr. K. Navickas.

PAJESKOJIMAI

Pajieskau D. K. Krievicko. Turėty ryšius Reading, Pa. Malonėkite grasti atšaitvesti, nes turis svarbiū reikalā.

V. Zemaitis, 304 E. Centre St., Mahanoy City, Pa. (210-211)

Pajieskau T. Devideno, Kaimo red., Rokickio anskre, Pandilo vals., Pakapniū kaimo. Meldžia jo paties arba jį žinanti atšaitvesti šio anskre.

J. Skauminas, 2821 Poplar St., Philadelphia, Pa. (210-211)

Pajieskau Antano Zanarecko, pėnia is Vilniaus pėdi, Trakiū anskr. Darbininkū partij., Paviešinio viermėlio. Meldžia pašim atšaitvesti ar pranešti, kuris anks anks jū nes yra labai svarbiū reikalā is Lietuvos.

Petronėla Maszackūte, 5363 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (211-212)

Pajieskau Zėnomo Nastavkos, Vilniaus gub., Trakiū anskre, Kasėniū kaimo. Prieš kare gyveno New York'e. Lai atšaitvesti pėti, nes yra svarbiū reikalā arba kas apie jį žino, malonėkit prėsti.

Adamis Nadezdis, 455 Grand St., Brooklyne, N. Y. (211-213)

PIESKOM DVIEM CHORAM MOKYTOJAUS

"LIAUDIES" CHORAS Lawrence, Mass.

"LAISVĖS" CHORAS Haverill, Mass.

Abu chorai artimuose miesteliuose.

Chorai yra jau gerai pralavinėti per praėjusius 3-4 metus. Pagėdinajama, kad mokytojas mokėty amūka mokyti. Platemū žiniū kreipkitės laisku.

"Laudies" Choras, Sta. 12, Box 434, Lawrence, Mass. (206-211)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosmė, lėndėniū, ir cianų krautuvė gerai vietoj. Biznis išdirbtas per 14 metų. Priežastis pardavimo negalima minėti.

W. Stanish, 52 Wallace St., Newark, N. J. (208-214)

PARSIDUODA ferma, žemės 162 akrai, dirbamos 55 akrai; lėkusis — ganyklos ir miškas. Medžiai dideli. Yardo du su visais gyvūnais ir padarais. Budinkai geri. Kaina prieinama. Atšaitvesti.

Dominykus Barbanavičius, 368 St. John St., New Haven, Conn. (207-212)

ISSIRANDOVOJA formūnims, šviesus ir didelis ir su visais parankumais. Galima susitarti ir apie valgio gaminimą. Norinti gero rūimo, atšaitvesti.

A. Romatoff, 442 Jefferson Ave., near Summer Av., Brooklyne, N. Y. (210-212)

PARSIDUODA STUDIJA Pariduoda Fotografijū galerija už mase lėnos, su visais moderniškais įtaisymais, biznis vėna gerai, išdirbtas per daug metų. Yra lietuviū verta lėnku bažnyčios. Studija verta \$1,500, pariduoda už \$800, nes savininkas pėreina į kitos rūgės histrijū. Kito Lietuvis, kaip ir lenko fotografuodam.

PHOTO STUDIO, 16 Factory St., Nashua, N. H. (211-216)

PARSIDUODA KARCIANA po num. 33 Clermont Ave., Maspeeth, N.Y. Yra didelė salė, kuria galima išrandavot viel šokiū, biliū ir t. t. Priežastis pardavimo — laikas du biznis.

J. Kullis, 33 Clermont Ave., Maspeeth, N. Y. (211-216)

KAS TURIT vieta del šeimyniško pragyvenimo vienam vyrui tuojaus praneškite "Laisvės" ofis. Geistina būty prie mažos šeimynos.

455 Grand St., Brooklyne, N. Y. (211-213)

Telephone 2351 Greenpoint. J Levandauskas GRABORIUS 272 Berry Street BROOKLYN, N. Y. Tel. 2320 Greenpoint J. GARSVA

Grabonus LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokiū kapiniū. Parsandau Automobiliū ir Karietes Veselijoms, Krikštynoms ir žiai pasivažinėjimams. Ofisai: 231 Bedford Ave., 264 Frant St Brooklyne, N. Y. C. Brooklyne, N. Y.

IR VĖL NAUJENA! Būsimi pranešimai visuomenė, jog mes atidėjamė nauja VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ krautuvė, kurioj suvam siutus ant užkalyto. Pariduodam materijas, išdirbam vėdijas Petrinās ir laikom gatavū drabužiū. Visas cerurus, kokius mes galime suteikti, ant popieros negalima parodyti, todėl kiekvieno pridėrytė, reikalo spirimas atėiti ir persitūrinti apie naują krautuvė. Krautuvė po vėndu: NEW MOON CLOTHING CO. 634 — 5th Ave., So. Brooklyne, 488 — 8th AVENUE, So. Brooklyne, N. Y. S. ZUBOVICZ, Isteigėjas.

LIETUVIS FOTOGRAFA IR MALIORIUS Paveikslis vestuviū, šeimyniū ir pavieniū ypatu padėra tikrai artistikai; atnaujinā senus ir atmalevoja. Kainos nepakeliamos. Studija atdara su batomis ir nedėlionis ir šlokinis dienomis. MOTTIUS RICHAS 127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatviū

LIETUVISKO NOTOS. Naujos dainos ant 4 balsų išsiimtinimū notų, 3 lektijos be mokytojo visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. G. A. BARONAS, 610 Utica Ave., N.E. Cleveland, O. Skaumus ir gėlimus nutildo DR. HANNON SPECIALISTAS 146 E. 14th Street Priekaisie Tammany Hall New York

PAIN-EXPELLER Valstaitėklis užsėg. S. V. Pat. Ofiso. DRAUGAS REIKALE NAMAI — MAŽOS UKES Toks namukas arba kitoks ir 10,000 kvadratinū pėdų žemės galima įgyti, imokant rankpinigiū \$100 o ilkusius ant išmokėjimo mėnesiai \$20. Dideli fabrikai, mokykla, krautuvė ant vietos. Pusė valandos nuo New Yorko važiuot. Rašykite arba ypatiškaai atškreipkite, norėdami platesniū informacijū, šiuo adresu: LINCOLN DEVELOPING CO. (Korporacija) 265 West 34th St., arti 8th Ave., NEW YORK, N. Y.

CUNARD LINE S. S. SAXONIA Išplauks Spalio (October) 30 d. PLYMOUTH — CHERBOURG — HAMBURG Teiraukis pas savo agentā arba Jums artimiausiam mieste.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujinā senus ir krajavus is sudaro su amerikoniškais. Darbā atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyne, N. Y.

Indulkink i šėverykus. Norėdamas gauti smagumā savo skaudamoms, degardimoms ir niežtinčiomis kojoms ir sustabdyti pėdėdėlį prakaitavimā bei pašalinti tą nemalonū kvapā indulkink i šėverykus, panekas ir kojūnas.

Severa's Foot Powder (Severa Mittelal Kojoms), Jie suteiks palengvima skaudamoms kojoms, sugers drėgnumā, užlaikys kojas sausomis ir suteiks joms smagumā. Gauk jū savo aptiekoje. Kaina 25 centai ir 10 mokesčių. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Atgavo Sveikata. Kentėjau da metų, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymasis, tai tik bereikalingas pinigū leidimas. Dabar jau sveikstu ir galiu dirbti. Per du metū taip labai kentėjau jog tankiai reikėdavau šlėkti is darbo. Taip jau būvau nusisigėgęs. Jų netekau vilties išsigydyti. Kartā teko persikaityti Dr. Hannono gydymo būdus, kas mane padrasino kreiptis prie jo. Jis pradėjo man lėsti kraujan tam tikras gyduoles, nuo kuriū j mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau kad vėl jau galiu dirbti. Tū rašau nadekavojamas už jo gerą pasidarėbavimą. F. Wagner, 128 Palisade Ave., Bogota, N. J. Lapkričio 15, 1919.

Jeigu kenčiate nuo Nervų Suirimo, Svaigimo, Sūpnamo Kraujo ir Odos Ligū, nuo vaidinimolė akys, Trumpos atminties, Silpnū ir Nemotyviū Nervų, Nemiegojimo Skaudėjimo Kalkė ir Pošūnos, Reumatizmo arba Sustyrusių Šnariū Skaudantios gerklės, Skilviū arba viduriū gėlimo ir užkietėjimo, atelkite pas mane. GYDAU ELEKTRA Leidžiū Gyduoles Kraujan Taipgi vartojū apsausinimo būdus užtikrinamas geriausias pasekmes. Patarimai visokais dykai atelkite, cianėdėmė, neatidėliokite. MATYSITE PASEKMES greitai, išsigyvisit ant visados jaunū bedirbant mano ofisū per daugel metų randasi toje pačioje vietoje ir ant eio idomas kaip Saugos, Kantrus ir Pasiekimus Specialistas 893, pašto numeris atšaitvesti, šio aser galis atvesti jus ant tikrū sveikatos kelio.

DR. HANNON SPECIALISTAS 146 E. 14th Street Priekaisie Tammany Hall New York OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 4 p. po pietū. Vakaris nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėlionis ir šventimais: nuo 10 ryto iki 2 valandū po pietū. ATŠKIRI LAUKIMO KAMBARIAI.

Severa's Foot Powder (Severa Mittelal Kojoms), Jie suteiks palengvima skaudamoms kojoms, sugers drėgnumā, užlaikys kojas sausomis ir suteiks joms smagumā. Gauk jū savo aptiekoje. Kaina 25 centai ir 10 mokesčių. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Severa's Foot Powder (Severa Mittelal Kojoms), Jie suteiks palengvima skaudamoms kojoms, sugers drėgnumā, užlaikys kojas sausomis ir suteiks joms smagumā. Gauk jū savo aptiekoje. Kaina 25 centai ir 10 mokesčių. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Severa's Foot Powder (Severa Mittelal Kojoms), Jie suteiks palengvima skaudamoms kojoms, sugers drėgnumā, užlaikys kojas sausomis ir suteiks joms smagumā. Gauk jū savo aptiekoje. Kaina 25 centai ir 10 mokesčių. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Tuojaus gaukite naujauj "Laisvės" leidinj SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IS MOKSLO I VEIKIMA Parašė KAROLIUS RADEKAS. Tama veikle trumpai, bet reikiāsi nuvėdėdamas socializmo besivystymā is utopijos i tvirtai pamatuotā mokslā, o paskiau ir į veikimā tikramame gyvenime. Knygėlėje peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskėbimo K. Markso dėsniuose. Nurodoma, kaip tasai grynās Markso mokslas buvo klastuojamas įvairiū pašalinū elementū, kurie atšikino jį taip, kaip jiems geriau patiko. Įkraipijami tikrajā to mokslo minti. Toliaus nurodoma kaip kapitalizmo augimas ir jo kova prieš darbininkus privėdė prie šlugime visus minėty socializmo reformuotojū įsivaizdinimus ir privėdė darbininkū klešā nuo jų atšikrytyl. Parodoma, ko išmokimo darbininkams pasaulinė karė ir Rusijos revoliucijā, kolia būdū tapti priartinta socialė revoliucija ir kodėl jinal Rusijoje priėmė Tarybū valdyčios formā, ir t. t. Šiū knygelė būtina turėti persakaliti kiekvienas darbininkas, kad įgyti aiškū supratimā apie vystymosi socializmo gyvenimam. Knygūtė kaina 25c. Gaunama "Laisvės" knygyne, 455 Grand St., Brooklyne, N. Y.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo muriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažū įėjimu ir pėeinamiausia kaina, Brooklyne mieste ir visuos priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyne ir Cent. Brooklyne. 1 fam.—nuo \$1,000 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$30,000 Budavojame namus ir duodame morgitūs ant namū. Kas per musų priedomā perka, nieko nemoka mums ir apripiname teisingai. Ant pardavimo 200 farmū su triobomis ir gyvūnais apie New Yorkā, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias imėms, prie giriū, vandeniū ir musų tautos apgyventa. Parduodame sv mažū įėjimu ir lengvū išmokėjimu. B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (pagal Grand Street) BROOKLYN, N. Y. Tel. 3929 Stagg.

SIUNTIMAS PINIGŲ I LIETUVĄ Per daug bandymū ir tam tikrū sunkumū, pagalios pasisekė susisiekti su Lietuva. Mūs Užrubežinis skyrius tą klausimā sutvarkė ir dabar galime užtikrinti jus mūsų puikū ir atsakančiu patarnavimu. PAS MUS — Galima pasūstyti pinigai į Lietuvā ir į visas kitas dalis svieto (išskyrus vietas apimtas karo) sulygr žemiausio dienos kuro. PAS MUS — Galima sudėti pinigūs taupimui, pradėjus nuo vieno dolerio ir mes mokame 3%. PAS MUS — Galima pirkti laikvortės važiuojantiems is Lietuvos arba į Lietuvā, taipgi ir į kitas dalis svieto, ant geriausių linijū. PAS MUS — Galima padaryti visokiū notariškiū raštai pirkimo, pardavimo, iššiekolimo dalyū linijū.

Mes taipgi pagelbėsime jums išgauti pasportus nereikaludami už tai atlyginimo. PATARIMAI SUTEIKIAMI Veltu VISUOSE REIKALUOSE kreipkitės

Bosak State Bank SCRANTON, PA.

SUSTOK IR PERSKAITYK Mano moderniška įtaisytam ofise dabar randasi "X RAY" Aparatas, su kurio pagelba galima mokališkai tyrinėti nepaprastus dantū ligas. Mano obalsai: be skausmo, moderniškas Dantū taisymas už vidutines kainas. Aš kalbu rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai. DR. J. LIEBERMAN SURGEON DENTIST 408-410 So. 2nd Street, Brooklyne, N. Y. C.